

โรคความดันโลหิตสูงเป็นความเจ็บป่วยเรื้อรังที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ความสามารถในการดูแลตนเองเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยควบคุมระดับความดันโลหิตของผู้สูงอายุ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาลีสีประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก สำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลแม่สระบุรี จังหวัดเชียงราย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2551 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย พยาบาลทีมผู้ดูแลจำนวน 5 ราย และผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูงจำนวน 20 ราย เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง ซึ่งผู้ศึกษาประยุกต์จากแนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ที่เป็นความดันโลหิตสูง ของ นพรี นุลสวัสดิ์ (2548) การประเมินประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกเป็นการประเมินจากผลลัพธ์ของการปฏิบัติ ประกอบด้วย ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวและหัวใจคลายตัว ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง และความพึงพอใจของพยาบาลทีมผู้ดูแลต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวและคลายตัวด้วยด้วยสติทิคสอนที และวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติพารามิเตอร์

ผลการศึกษาพบว่า

- ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง หลังการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสูงกว่าก่อนการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
- ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวหลังการได้รับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองด้วยแนวปฏิบัติทางคลินิกลดลงกว่าก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
- ความดันโลหิตขณะหัวใจคลายตัวหลังการได้รับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองด้วยแนวปฏิบัติทางคลินิกลดลงกว่าก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
- ความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของพยาบาลทีมผู้ดูแลอยู่ในระดับมาก
- ความพึงพอใจต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็น แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูงสามารถส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองและลดระดับความดันโลหิตของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลแม่สระบุรี จังหวัดเชียงราย ดังนั้นจึงสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง ในระดับปฐมภูมิ

Hypertension is a common chronic illness among older people. Self-care ability is an important factor for controlling their blood pressure level. The major objective of this operational study was to evaluate the effectiveness of clinical practice guidelines implementation for promoting self-care ability of elders with hypertension at Maesuai hospital, Chiang Rai province between February to September, 2008. The sample consisted of 5 registered nurses and 20 elders with hypertension. The instrument was composed of the Clinical Practice Guidelines for Promoting Self-care Ability of Elders with Hypertension, modified from Mayuree Moomsawade's Clinical Nursing Practice Guideline for Promoting Self-care Ability of Persons with Hypertension (2005). The effectiveness of the CPGs was evaluated based on the clinical outcomes including self-care ability, systolic and diastolic blood pressure and satisfaction of elders with hypertension and nurses with clinical practice guidelines implementation. Data were analyzed using paired t-test for self-care ability, systolic and diastolic blood pressure, and descriptive statistics for satisfaction of elders with hypertension and nurses with clinical practice guidelines implementation.

Results of this study revealed that:

1. After implementation of the clinical practice guidelines for promoting self-care ability, the self-care ability of elders with hypertension was significantly higher than before ($p < .001$).
2. Systolic blood pressure of the elders with hypertension after implementation of the clinical practice guidelines was significantly lower than before ($p < .001$).
3. Diastolic blood pressure of the elders with hypertension after implementation of the clinical practice guidelines was significantly lower than before ($p < .001$).
4. The satisfaction with clinical practice guidelines implementation of nurses care team was at a high level.
5. The satisfaction with clinical practice guidelines implementation of elders with hypertension was at a high level.

Results of this study indicate that clinical practice guidelines implementation for promoting self-care ability of elders with hypertension can promote self-care ability and decrease blood pressure levels of elders with hypertension at Maesuai hospital, Chiang Rai province. Therefore, these guidelines should be used to improve quality of care for elders with hypertension in the primary care setting.